

KO SKUPAJ VIHATA SLOVENSKA IN EVROPSKA ZASTAVA...

IVAN MERLAK

Kje? - Na vladni palači v Ljubljani, na primer.

Kristjani smo seveda razočarani, da v sprejeti evropski ustavni pogodbi niso omenjene krščanske korenine, iz katerih je rasla in zrasla duhovna podoba današnje Evrope. Soglašamo s papežem Janezom Pavlom II., ki je nad tem dejstvom izrazil obžalovanje, in sledimo njegovemu pozivu, da krščanskih korenin ne bomo pozabili.

Ustavo so sprejeli voditelji Evropske zveze, v veljavo pa ne bo stopila pred letom 2007. Lahko še vsaj upamo na kompromis, ki ga mnogi zagovarjajo, da bi se z nekaj stavki omenjala tako vloga krščanstva in drugih verstev kakor tudi vloga laičnosti, dogajanja, ki se je začelo v Evropi predvsem s francosko revolucijo leta 1789 in je tudi sooblikovalo duhovno podobo naše celine (v nekaterih državah bolj kakor v večini drugih).

V ustavi so zdaj omenjene religijske korenine. V tem izrazu pa lahko vidimo za Slovenijo znamenje za pozitiven premik v našem prostoru.

Pod komunizmom smo bili verni ljudje državljani drugega razreda.

Nevera je bila normalna stvar, vera se je le dovoljevala, tolerirala, kar bi se po domače reklo, grdo gledala.

Prva leta po vojni so nekateri kristjani, ki so šli k partizanom, še imeli v državi visoke javne funkcije (na primer Edvard Kocbek), po letu 1952 se to ni več dogajalo. Isto leto se je celo začel odkrit pritisk na verne učitelje. Niso več smeli javno hoditi k maši. Nekateri so celo izgubili službo. Božji služabnik škof Anton Vovk je tedaj v Okrožnicah objavil latinsko pisano razpravo O javnem izpovedovanju vere. V njem je želel samo razložiti nauk moralne teologije, kako in kdaj mora kristjan vero tudi javno priznati - tudi če bi moral zaradi tega kaj trpeti. Zaradi te izjave so ga zasliševali in je bil obsojen na denarno kazen.

Res se je pozneje pritisk nekoliko omilil, toda še leta 1979 mlada diplomantka N. M. (gl. Družina štev. 26-27/2004, str. 32) ni mogla dobiti službe v prosveti, češ da zaradi svojega verskega prepričanja nima moralno-političnih kvalit, čeprav je bila hči interniranca v Begunjah in potem v več nemških taboriščih. Prav teza o moralno-političnih kvalitetah je privedla prejšnjo državo do tega, da so vse vodilne funkcije v politiki in državni upravi in deloma celo v gospodarstvu nosili ljudje, ki so se kot člani Zveze komunistov izrekli za neverne.

Do razpada komunističnega sistema je torej veljalo, da je nevera za človeka normalna stvar, vera pa čisto zasebna zadeva, ki se človeku le dovoljuje. Ta miselnost še živi v mnogih naslednikih nekdanjega režima (to se čuti tudi v medijih), čeprav je v naši ustavi zagotovljena polna verska svoboda.

V sprejeti evropski ustavi pa je religija (vera) javno priznana kot nekaj pozitivnega, koristnega ne samo za preteklost, temveč tudi za sedanjost in prihodnost naše celine. Religija je nekaj normalnega, verniki smo normalni ljudje, nimamo in tudi ne smemo imeti „plomb“ na možganih. Kot takšne nas mora sprejeti tudi laična javnost. Še en poudarek novejšje teologije: Najboljši kristjani so svetniki. Od njih se pa pričakuje, da so najbolj normalni ljudje.

51. člen evropske ustave posebej štiti status izpovedovanja ver v državah članicah in zavezuje zvezo k temu, da vzdržuje odprt, pregleden stalen dialog z njimi ob priznavanju njihove istovetnosti in posebnega prispevka.

Ljudje, ki smo v preteklosti trpeli zaradi vere, s tem dobivamo zadoščenje, ker se nismo sramovali evangelija in smo v njem našli božjo moč (prim. Rim 1,16). Vztrajali smo v veri in častno izpolnjevali tudi zemeljske dolžnosti.

In kaj bo na vse to reklo ministrstvo za šolstvo? Zakaj takšen strah, da bi se v šolah uvedel verouk kot izbirni predmet? S čim ga utemeljuje? Katero državo v Evropski zvezi posnema? Francijo? Potem naj se dovolijo tudi zasebne osnovne šole! Preprosteje bi bilo posnemati Belgijo (gl. Družina štev. 19/2004, str. 24).

Najpomembneje pa je, kaj bomo jeseni rekli volivci na državnoborskih volitvah.

Bajuk: Čas je za polaganje računov

V NSi so skeptični do strategije razvoja Slovenije in predvolilnih programov vladajoče LDS, saj po besedah predsednika NSi Andreja Bajuka v minulih štirih letih niso bile izpolnjene obljube iz prejšnjih strategij in iz koalicijske pogodbe. Bajuk je med drugim navedel obljubo o petodstotni gospodarski rasti v obdobju 2000-2004, medtem ko bo povprečna stopnja rasti v tej obdobju le triodstotna.

Bajuk želi od vladnih strank name-

sto obljub o „rožnati prihodnosti“ slišati analizo opravljenega dela v minulem mandatu, ki ga je po njegovem mnenju zaznamoval razkorak med besedami in dejanji.

Predsednik Nove Slovenije je opozoril na obljubo, da bo imela Slovenija v letu 2004 na javno-finančnem področju presežek, nasprotno pa je letos zabeležen najvišji primanjkljaj. Bajuk je navedel tudi podatek o javni porabi, ki je leta 2000 znašala 41,1

odstotka bruto domačega proizvoda in naj bi se zmanjšala, vendar pa bo po letošnji napovedi znašala 43,6 odstotka BDP.

Nekdanji premier še meni, da vlada doslej ni poskrbela za celovito in pregledno podobo javnega zadolževanja. Po njegovem prepričanju so vladajoči glede omenjenih tem „tiščali glavo v pesek“, pred oktobrskimi volitvami pa je prišel „čas polaganja računov“.

SDS predstavila svoj program

V programu SDS za naslednje mandatno obdobje od leta 2004 do leta 2008 sta temeljna poudarka na vlaganju v znanje prebivalstva in ohranitvi zdravega življenjskega okolja, je na javni tribuni, ki je potekala pod naslovom Slovenija na novi poti, povedal predsednik SDS Janez Janša. Kot je dejal, bo za uresničitev omenjenih ciljev potrebno zagotoviti pospešeno dolgoročno gospodarsko rast. Na javni tribuni, ki jo je pripravil strokovni svet SDS, nekakšna vlada v senci, so predstavniki posameznih odborov strokovnega sveta predstavili kratke povzetke programov posameznih resorjev. Posamezni programi pa so v celoti zapisani v strankinem Programu za prihodnost, ki je bil v Ljubljani prvič v celoti predstavljen udeležencem javne tribune in javnosti.

Po besedah Janše bo SDS, v primeru zmage na jesenskih parlamentarnih volitvah, pospešeno dolgoročno gospodarsko rast zagotovila z izboljšanjem kakovosti izobraževanja, zmanjšanjem prevelikega deleža javnih financ v bruto domačem proizvodu in zagotovitvijo stabilnega sistema zdravstvenega in pokojninskega varstva s konkurenčno ponudbo zdravstvenih zavarovanj. Poleg tega bodo v stranki tudi poenostavili sedanji neučinkoviti davčni sistem, povečali učinkovitost in kakovost storitev javne uprave, oblikovali ugodno okolje za tuje naložbe, zagotovili plačilno disciplino ter odpravili preobremenjenost podjetništva z administrativnimi zadevami.

Vsega tega pa se ne da doseči le s sprejemanjem zakonov, pravilnikov in drugih aktov, zato so v stranki, tako Janša, v svoj program uvrstili tudi vrednote, kot so svoboda, pravičnost, poštenje in solidarnost.

O programu je uvodoma spregovoril nekdanji zunanji minister Dimitrij Rupel, in sicer glede področja zunanje in evropske politike.

Močan potres v Posočju

Zahodni del Slovenije in okoliške države je stresel močan potres, epicenter pa je bil približno štiri kilometre severno od Kobarida, blizu meje z Italijo. Preliminarno ocenjena jakost potresa je bila 4,9 po Rihterjevi lestvici, njegova moč v širšem nadžariščnem območju pa šeste stopnje po evropski potresni lestvici (najvišja možna stopnja: 12).

Po prvih podatkih je potres povzročil gmotno škodo na nekaterih objektih. V Mali vasi, ki je bila najbolj prizadeta že v prejšnjem katastrofalnem potresu, pa se je podrla celo ena stanovanjska hiša, ki še ni bila sanirana. Poškodovani so tudi nekateri objekti, ki so bili na novo zgrajeni. Tako so nekje padli dimniki, odkrite po so bile tudi strešne kritine na nekaj hišah.

Slovenska vlada je takoj odobrila večjo vsoto tolarjev

za neposredno pomoč oziroma za dokončno porušitev nekaterih poškodovanih poslopij.

Takoj je prišlo nekaj ministrov pregledat poškodbe. Tudi ona dva sta obljubila pomoč, ker so nekatere vasi še nepopravljene od prejšnjega potresa pred petimi leti. Tudi koperski škof Metod Piriš bo maševal v poškodovani dolini.

Primorska dolina je bila že večkrat središče potresa.

Pravica v Sloveniji je začela škiliti skrajno levo

Član izvršilnega odbora SDS Branko Grims se je odzval na odločitev ustavnega sodišča, da državni zbor ni ravnal v neskladju z ustavo in zakonom, ko je zavrnil četrti pobudo za začetek zbiranja podpisov podpore za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma glede sistemkega zakona o izbrisanih.

Grims, prvopodpisani pod pobudo, je na časnikarski konferenci ocenil, da osrednji del utemeljitve ni povsem dostojen položaja institucije, ki jo je izglasovala. Glede možnih nadaljnjih korakov pa je dejal, da še ni nič odločeno in da se bodo pobudniki odločili za tisto možnost, za katero bodo menili, da je „za razreševanje sedanjega položaja najbolj učinkovita in bo tudi pripomogla k povečanju ugleda Slovenije“.

Vprašanje po Grimsovih besedah ostaja odprto, saj je še vedno „v igri“ zelo slab, pomanjkljiv zakon, ki ga z dopolnili ni več mogoče popravljati. Stvari bi se dalo drugače urediti samo na osnovi zakonodajnega referenduma ali pa z umikom zakona, je še dejal Grims, ki je obenem ocenil, da bi bilo z vidika racionalnosti idealno, če bi bil referendum izpeljan hkrati z volitvami.

Grims je opozoril tudi na „s pravnimi načeli sprto in etično nesprejemljivo“ ravnanje ustavnega sodišča, saj so bili po njegovih navedbah nekateri časnikarji z odločitvijo ustavnega sodišča seznanjeni, preden je bila odločba vročena katerikoli stranki v postopku, torej DZ ali njemu. Po njegovem mnenju je

tokrat očitno šlo za povsem ideološko motivirano odločitev, kot edino pozitivno vsebino odločbe pa je navedel tisti del njene obrazložitve, v kateri je ustavno sodišče zapisalo, da lahko DZ in torej nihče drug zavrne razpis referenduma, če oceni, da gre za zavlačevanje postopka, vendar ima pobudnik vedno pravico do pritožbe na ustavno sodišče.

Kot je ob tem spomnil Grims, je ustavno sodišče pred časom odločilo, da referendum na osnovi pobude, ki sta jo podpisala predsednika SDS in NSi, Janez Janša in Andrej Bajuk, ni dopusten, ker se dotika osrednjega vprašanja zakona, t.j. povrnitve statusa stalnega bivališča za nazaj. Tokrat pa je isto ustavno sodišče prepovedalo uresničevanje ustavne pravice do referenduma zato, ker se referendum dotika „vprašanj, ki za predlagani zakon niti niso ključna“. „Če se res ne bi smelo več dati pobude, ne o ključnem vprašanju zakona, ne o tistih vprašanjih, za katere tudi ustavno sodišče samo prizna, da niso ključna, ni mogoče sklepati drugače, kot da si ustavno sodišče jemlje pravico sanirati polomijo vladajoče koalicije, ki ji ni uspelo s političnim projektom poskusa spremembe ustave, s katerim bi ustavno pravico državljanov do neposrednega odločanja praktično ukini-li,“ je ob tem ugotavljal Grims. Dodal je, da bi to pomenilo, da ustavno sodišče pristaja le še na vlogo nekakšnega ideološkega podaljška sedanje vladajoče večine in se postavlja nad ustavo samo.

GLEJ...

TRETJE POROČILO
RASTI XXXIII IZ SLOVENIJE .. 2

ALOJZIJEVA PROSLAVA
ŠOLSKIH OTROK 3

ŽENA IN NJEN SVET 3

DAN DRŽAVNOSTI 4

DOMOBRANSKA PROSLAVA 4

RAST XXXIII (3)

Opisali vam bomo spored in doživljanja tretjega tedna našega bivanja v domovini naših staršev in dedov.

V ponedeljek, 12. julija smo se po dopoldanskem tečaju Poletne šole slovenskega jezika odpravili na ogled Horjula, Šentjošta in okolice. Ko smo prispeli na nas cilj, Šentjošt, nas je sprejel predsednik njihovega krajevne družstva Peter Malovrh, ki nas je z Matejem Kavčičem pospremil na vrh krajevne zimske smučarske skakalnice. Na vrhu hriba je postavljen veliki lesen križ. S te točke se vidi vso okolico te čudovite vasi, celo Triglav, ko je nebo jasno. Po zakuski smo šli v dvorano, kjer smo pozneje tudi nastopali. Znova nas je presenetila polna dvorana navdušenih obiskovalcev. Malo trudni po napornem koncu tedna, ampak veseli smo se vrnili v Dijaški dom Poljane.

V torek 13. julija smo obiskali Dolenjsko, peljali smo se po Dolenjski cesti in mimo Turjaka, naš glavni cilj je bil Kočevski rog. Po kosilu sta nas že pri avtobusu čakala Anton Drobnic ter Janez Rihar ki sta nas spremljala ter razložila tragično pot naših domobrancev. Peljali smo se mimo križevga pota in prišli do velikega lesenega križa. Vsi navzoči smo šli v procesiji s prižganimi svečkami do brezna. Janez Rihar je daroval doživeto sveto mašo ob somaševanju Toneta Bidovca. Poleg RAST-i je bilo še nekaj slovenskih Argentincev z nami. Po sveti maši smo počastili naše padle z dvema poezijama in ubranim petjem. Z občuteno razlago smo se preselili v grozne čase našilja brezbožnega komunizma.

Po Kočevskem rogu smo se odpeljali v Velike Lašče, kjer nas je na občini sprejel župan Anton Zakrajšek. Priscrčno smo bili sprejeti in nato tudi obdarovani s kopicami, prospekti in razglednicami iz Velikih Lašč. Kmalu zatem smo šli v lepo in urejeno dvorano, kjer nas je čakalo mnogo vaščanov in drugih obiskovalcev za nastop. Po uspešnem nastopu, kjer je nas presenetil tudi prof. Roman Brunšek iz Poletne šole in nam čestital za tako lep in pripravljen nastop, smo se pomaknili v sobo poleg dvorane, kjer je stala dolga obložena miza z mnogimi dobrotami. Kar težko smo se poslovili teh prijaznih in gostoljubnih ljudi.

V sredo, 14. julija smo se ob popoldanskih urah korajžno povzpeli na vrh Šmarne gore. Med potjo smo srečali tudi domačina Toneta Seliškarja, ki z osemindesetimi leti še vedno vsak teden prispe na vrh te prekrasne razgledne točke. Tudi tamkajšnji gostilničar gospod Miha nam je razložil zanimivosti na tem vrhu. Dan je bil jasen, zato je tudi razgled na vso okolico bil mnogo lepši. Na tem vrhu imaš občutek, da vidiš vso Slovenijo. Pogled je enkrat in tura niti ni preveč zahtevna. Kar pohiteli smo s hriba, ker smo ob 21. uri imeli na programu koncert v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, kjer smo prisostvovali orkestru slovenske Filharmonije, ki je igral v okviru 52. Ljubljanskega poletnega festivala. Po koncertu smo se še malo zadržali v Ljubljani in nato se vrnili v Dijaški dom.

V četrtek, 15. julija sva v šoli obe skupini dijakov imeli končne izpite iz Poletnega tečaja slovenskega jezika. Za kosilo smo se odpeljali v podjetje Sava Kranj. V tamkajšnji menzi smo bili za kosilo zelo dobro postreženi. Zatem sta nam dva vodiča razkazala znano podjetje gum v Kranju, kjer je zaposlenih 2500 oseb. Ta znana firma izvaža gume v vsa mogoča mesta na svetu. Z Zvonetom Gantarjem, kateri nas je že na začetku sprejel v podjetju ter smo se z Marjanom Ovnom po kosilu tudi odpravili na Šmarješko goro pri Kranju. Znova nas je čudovit razgled nad vso kranjsko okolico presenetil na

vrhu. Pozneje smo še spoznali Škofjo Loko in tam ob večernih urah tudi nastopili v Kristalni dvorani. Večer je organiziralo Kulturno škofjeloško društvo. Tudi tokrat je bilo okoli 230 oseb, med njimi je bil tudi škof Alojz Uran. Čutili smo se počaščeni z njegovim obiskom. Po dobro pripravljenem prigrizku smo se kar hitro vrnili v Ljubljano, kjer nas je čakala šolska večerna zabava, pripravljena za vse dijake, ki so letos obiskali Poletno šolo slovenskega jezika.

V petek, 16. julija smo dobili končne rezultate izpitov iz Poletne šole. Večina je uspešno zaključila tečaj z najvišjimi točkami, za katere so nam tudi čestitali. Po zadnjem dnevu pouka smo imeli razdelitev potrdil o obisku Poletne šole. Popoldne smo se napotili na Gorenjsko. Zopet smo bili počaščeni ob spremstvu škofa Alojzija Urana, spremljal nas je skozi vso pot in tudi daroval najprej sv. mašo pri Mariji na Brezjah, potem pa nadaljeval z obiskom Bohinjskega jezera in cerkve sv. Janeza. Nekaj fantov je med izletom še korajžno poskočilo v vodo, ker nam vreme ni bilo preveč naklonjeno. Tudi tokrat smo morali kar kmalu kreniti v Dijaški dom, ker smo imeli poslovilni večer Poletne šole. Za to priliko so naprosili kanadske dijake in tudi nas, da bi nastopili s folklornimi plesi. Pripravili smo slovenski gorenjski splet in nato še nekaj argentinskih plesov, med njimi: escondido, zambo in malambo. Na tem večeru smo se zahvalili še posebno za vse prizadevanje profesorjema Katji in Romanu ter gospe ravnateljici Poletne šole Jani Zemljarič-Miklavčič. Nato smo še imeli obilno zakusko pred Dijaškim domom Poljane. Poklepetali smo v prijetni družbi in ob dobrem prigrizku še z drugimi dijaki Poletne šole ter šli potem še malo z njimi v mesto po slovo.

V soboto, 17. julija smo se odpravili s kanadskimi dijaki za dva dneva na Koroško. Težko smo se poslovili od Dijaškega doma, pustili smo težke kovčke v Škofovih zavodih v Šentvidu in se napotili z manjšo prtljago na Koroško. Prišli smo na Krščansko kulturno zvezo v Celovec, kjer so nas čakali člani Zveze, z njimi je bil tudi Nužej Tolmayer, ki še vedno neutrudno sodeluje kljub upokojitvi. Sprejeli so nas v prostorih KKZ z dobrim prigrizkom, potem so nam pokazali film o delovanju te pridne in organizirane zve-

ze. Med tem smo imeli tudi razgovor za koroško radio. Nato smo se odpravili z vodičem Manfredom Tolmajerjem na Krnski grad, na Gosposvetko polje, v cerkev Gospe Svete in h knežjemu kamnu. Povabljeni smo bili na kosilo v prijetno in elegantno gostilno v Bilčovsu. Po kratkem oddihu smo krenili v Sele. Ogledali smo si to čudovito dolino. Ob 20. uri smo imeli nastop v Selski dvorani. Ljudje so sedeli ob pogrnjenih mizah in nas navdušeno spremljali pri izvedenem programu. Nato smo se po dobrem golažu in ob poskočni glasbi še malo zavrteli. Avtobus nas je po nastopu zapeljal do Rebrce, kjer smo se nastanili za dva dneva. Lep grad s cerkvijo stojita na vrhu hriba in s tega se lahko vidi čudovit razgled.

V nedeljo, 18. julija smo kar zgodaj zjutraj vstali in se zapeljali preko Železne Kaple v Korte. Prispeli smo pod hrib, kjer so nas čakali trije kombiji in nas zapeljali na strmi vrh. Tam smo prisostvovali velikemu praznovanju: žeganju. Ko smo dospeli na vrh hriba, smo videli množico, ki se je že zbirala, da bi šla k slovesni sveti maši. Ob cerkvi je bilo pripravljenih mnogo stojnic z raznimi jedmi in spominki iz Kort. Pri sveti maši je zelo lepo in ubrano zapel zbor iz Jezerskega. Po sveti maši smo se pomaknili na veliki vrt k pogrnjenim mizam, kjer smo si lahko izbrali okusen krožnik s kotletom, klobaso ali dunajskim zrezkom ter krompirjevo solato. Med kosilom je igrala godba, sami smo zapeli še nekaj pesmi in potem se odpeljali s tega vselega kraja. Dan je bil zelo lep in vroč, zato smo si zaželeli kopanja. Prisili smo zanj in želje so se nam izpolnile. Čudovit bazen z ogromnim vodnim toboganom nas je čakal med visokimi hribi. Razgled je bil enkrat. Vsi navdušeni smo poskočili v vodo, da bi se osvežili, igrali smo se v vodi in kopali do odhoda. Po oddihu in osvežitvi smo se vrnili na Rebrco, kjer nam je dobra in pridna gospa Anica že pripravila okusno večerjo. Nato smo se po večerji še zbrali ob kresu in prepeli mnogo pesmi ter se zabavali ob visokem ognju do pozne ure.

Jutri se vrnemo v Slovenijo, prihodnji teden vam bomo poročali o zadnjem tednu naše skupne turneje, ker se bomo potem kmalu razšli k sorodnikom, kjer bomo preživeli še zadnje dneve našega tako lepega potovanja. O tem vam bomo poročali naslednjic. Do takrat pa prisrčne pozdrave in kmalu nasvidenje!

RAST XXXIII

Draga mladih

S poslavljanjem udeležencev na Opčinah pri Trstu se zaključuje 14. tabor mladih slovenskih intelektualcev iz Slovenije, zamejstva (Trsta, Gorice, Koroške) in zdomstva (Argentine in Anglije), poimenovanega Draga mladih. Tema letošnjega srečanja je bila Brez meja, svoj višek pa je doživela v soboto zvečer s slovesnostjo v tržaškem Narodnem domu, kjer je spregovoril tudi evropski poslanec Alojz Peterle. Peterle je poudaril zlasti pomen izgradnje skupnega evropskega prostora med sosedi na podlagi dialoga. Pri tem imajo veliko vlogo mladi, ki naj se zavedajo svojih korenin, obenem pa naj bodo odprti do drugega, saj se demokracija veseli različnosti.

V soboto je v prostorih Finžgarjevega doma na Občinah pri Trstu potekala tudi okrogla miza na temo Brez meja med Slovenci. Na srečanju je bila med drugim izrečena ugotovitev, da se razlike med Slovenijo in zamejstvom v zadnjih letih povečujejo ter da se krepi zlasti zavest o regionalni pripadnosti. Slovenska istovestnost pa je treba še naprej krepiti z dejanji, če nočemo, da slovenska ideja propade.

Na Ljubljanskem barju našli lobanjo koliščarja

V Ljubljani na zahodnem delu Ljubljanskega barja so našli lobanjo koliščarja, ki naj bi živel pred približno 5000 leti. Lobanja je ležala v kulturni plasti, ki sodi v čas bakrene dobe - okvirno tretje tisočletje pred Kristusom -, enako tudi vsi drugi najdeni predmeti, med katerimi je veliko kamnitih orodij, roženih sekir in kopač, plodov ter ostankov lesenih

konstrukcij - kolišča. Lobanjo so našli približno dva metra pod gladino Ljubljaniče.

Gre za najdbo izrednega pomena, saj je bila zadnja lobanja koliščarjev odkrita pred dobrimi 130 leti. Doslej so našli vsega skupaj šest lobanj koliščarjev, tri so dobro ohranjene, ta pa je edina, ki jo lahko pripisujejo določenemu kolišču.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Na domačem političnem odru se važni prizori bliskovito odigravajo. Pretekli teden je bilo kar premalo časa, da bi jih mirno prebavili, in premalo prostora za vreden opis.

Goreče ceste. Že nekaj časa trdimo, da je nasilje eden glavnih argentinskih problemov. Poleg ropov, ugrabitev in ubojev, ki so na dnevnem redu, pa imamo še nasilje piketerov, ki z ognjem in gorjačo blokirajo ceste, zavzemajo poslopja podjetij in policijskih postaj in izsiljujejo denarne fonde in razne ugodnosti od vlade in od privatnikov. To stanje je prekoračilo vse dosedanje meje, ko je v petek 16. zmes raznih izgrednikov napadel poslopje mestnega parlamenta (bivšega občinskega sveta), razbil stekla, poškodoval okna in vrata in naredil dodatno raznoliko škodo. S tem so preprečili, da bi poslanci obravnavali novi zakon o življenju mesta. V ozadju tega dogodka pa je vrsta nerešenih političnih vprašanj, ki ne vzbujajo optimizma za prihodnost.

Brez oblasti ni reda - in obratno. Prvi vtis, ki ga je ubogi argentinski državljani lahko občutil, ko je televizija pet dolgih ur direktno prenašala izgrede, je bil, da tu ni nobene oblasti. Izgredniki, zmes piketerov, skrajnih levičarskih skupin, počestnih branjevcev, prostitutk in spolnih travestirancev, so mirno opravljali svoje razdiralno delo, ne da bi jih kakšna oblast skušala zadržati. Policija se dejansko ni pokazala in le ob koncu, ko je val skoraj usahnil, je aretirala nekaj posameznikov. Zanimivo (in nevarno) je, da varnostni organi niso nastopili kljub izrecni prošnji mestnih oblasti (tudi šefa vlade), ki so prosile, naj policija nastopi in obvaruje parlamentarno poslopje. Policija, ki spada v resor notranjega ministrstva, je imela ukaz, naj ne nastopi. To je seveda logična posledice vladne politike, katere geslo je, da ne nastopa s silo v nobenem primeru.

Različni pogledi. Naslednje dni se je razvila ostra polemika. Državna vlada je zagovarjala svoje stališče, češ da je to edini način, da se prepreči še večje nasilje, mestna vlada pa je trdila (in vlada province Buenos Aires je poudarjala isto), da je treba vsaj javna poslopja obvarovati pred surovim razdejanjem izgrednikov. Predsednik pa trdo vztraja v svojem, da policije nad piketerne in druge izgrednike ne bo poslal. Nekateri menijo, da se boji posledic, če bi prišlo do spopadov in žrtev. De la Rúa je namreč padel, potem ko je prišlo do žrtev ob policijskem nastopu decembra 2001. Duhalde je napovedal pospešen odstop, potem ko je policija ob nastopu proti piketerom ubila

dva voditelja v Avellanedi. Po drugi strani pa vemo, da če si Kirchner neko stvar vtepe v glavo, od tega ne odstopi za nobeno ceno. A danes je jasno, da cena postaja nenehno padanje priljubljenosti in rastoče nesoglasje do te vladne politike. Skoraj 70 % prebivalstva je mnenja, da bi morali cestnim izgredom napraviti konec in če treba, tudi s silo vzpostaviti red.

Različni interesi. Anibal Ibarra, šef mestne vlade, se je nenadoma znašel v zapletenem položaju. V domačem parlamentu nima večine in komaj krmari v dogovorih za raznimi skupinami in skupinicami. Oporavanje proti dosedanjemu zakonu o mestnem življenju (Codigo de Convivencia Urbana) ga je postavilo ob steno in ve, da različni nered samo še veča njegovo nepriljubljenost. Prihodnje leto bodo parlamentarne volitve. Kirchner si morda lahko privoščiti, da v prestolnici zmaga opozicija, če dobi dovolj glasov (in poslancev) iz drugih provinc. Ibarra pa ne more dovoliti odtoka niti nega glasu, saj bi to pomenilo konec vlade levičarske povezave, ki vodi mesto Buenos Aires. Ob tem imamo pa še drug problem. Odkar je doseglo avtonomijo, se mesto Buenos Aires bori, da bi imelo tudi lastno policijo. Vendar zvezna vlada tega nikdar ni dovolila. Zanimivo je, da so razni mestni politiki to ostro zahtevali, ko pa jih je usoda postavila na državno raven, so na zahteve pozabili in delajo obratno. Primeri: De la Rúa kot župan in nato predsednik, Scioli kot vodja peronizma in sedaj podpredsednik, Bielsa kot mestni politik in sedaj zunanji minister, Beliz kot vodja mestne stranke in sedaj pravosodni minister ...

Vsi združeni? „Peronistični fantje“ so v prvi vrsti sindikalisti. Od srede šestdesetega desetletja nosijo težo razkola. Obstoj dveh Glavnih delavskih konfederacij (CGT) je že tradicija argentinskega delavskega gibanja. Te dni so končno organizirali zgradbo enotne CGT. V zadnjem trenutku bi poizkus skoraj padel v vodo, ker se niso zedinili, kdo naj enotno sindikalno gibanje vodi. Končno so se zedinili, da naj v prvem letu odloča trojka, kateri načeluje mogočni glavni tajnik kamionerov Hugo Moyano. Pri pogajanjih so sodelovali veljaki kot je Cavalieri in menemist Barionuevo. Kako, da so fantje sklenili, da se združijo? Že nekaj časa so zaskrbljeno opazovali, kako socialno sceno osvaja piketeri in drugi levi elementi. Bo združenje prineslo kakšno bistveno spremembo v argentinsko življenje? Zaenkrat ni pričakovati nobenih sprememb.

SLOVENCİ V ARGENTINI

Alojzijeva proslava

Lep sončen dan nam je Bog namenil 4. julija, ko smo se v prostorih Slovenske hiše zbrali, da bi obhajali Alojzijevo proslavo. Ob 16. uri je pričela maša, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode. Tudi letos smo se spomnili na žive in pokojne katehete, na zavetnika mladine Alojzija Gonzaga, na zgledno Marijo Goreti, medtem ko je glavna misel pridige poudarjala mir, po katerim hrepeni človeška duša: notranji mir, družbeni mir in kar je najpomembnejše, mir z Bogom. Pri maši je sodeloval otroški zbor Prešernove šole, ki je pod vodstvom Mojce Prešeren Jelenc in ob spremljavi Anke Savelli Gaser na harmoniju prispeval s svojimi nežnimi glasovi z najlepšo obliko molitve: s pesmijo. Rožmanova šola je vodila red maše; zelo primerna je bila izbira prošelj, ki so jih starejši otroci prebrali.

Takoj po maši je sledil poklon pred spomenikom protikomunističnih žrtev. Prelat dr. Jure Rode je blagoslovil spomenik in vodil molitev za žrtve, šolska referentka Ani Klemen je prebrala nekaj priložnostnih misli, nato pa sta dva otroka Jurčičeve šole deklamirala pesem Tonete Kuntnerja „Zdaj znam“, ki lepo ponažarja pomen daritve vseh, ki so žrtvovali svoje življenje za narod. Ob koncu poklona je močno zadonela pesem „Oče, mati ...“.

Nestrpni otroci so vstopili v dvorano. Po besedi šolske referentke, ki je v imenu krovne organizacije Zedinjene Slovenije vse navzoče pozdravila, se je igra pričela. Zastor se je odgrnil in naenkrat smo se znašli sredi očarljivega živalskega vrta! Dve ogromni kletki sta viseli sredi odra, v eni tukani, v drugi opica, vse naokrog pa posejano vseh vrst različnih rastlin, ograjice ob gredicah, v sredi pa bela dolga klop, kakor se takemu parku spodobi. To prijetno

dvorišče si je zamislila scenografinja **Cecilija Stanovnik** s pomočjo sodelavcev. Ob zvokih poskočne glasbe so se odprla široka vhodna vrata in v sprevodu so stopile v dvorano vse nastopajoče živalce s prijaznim paznikom (**Marko Pallota**) na čelu. Živalce so mimogrede segale otrokom v roke, preden so se podale na oder, da bi se predstavile.

Zgodbica je bila enostavna, a zato nič manj privlačna: Paznik živalskega vrta je želel popestriti obiskovalcem učinek tega vrta, za kar je povabil vse živalce, naj prispevajo s kakšno zanimivo točko. Rade volje so se javile in pokazale plesne ali pevske spretnosti, med njimi tudi strahopetni zajček (**Andrej Cukjati**). Žal je ta zaradi svoje boječnosti zelo jecljal, zato ga je paznik odbral začasno ob strani. Zajček je nenadoma izginil in stvar se je zapletla tako hitro, da so zvito lisico obtožili zajčkove smrti in bi jo skoraj obsodili na smrt, če se zajček Trepetajček ne bi pravočasno prikazal.

Ta je v glavnem vsebina. A v igri so prišle do izraza igralske zmogljivosti otrok in vlog. Živalce so se ponašale kar po človeško. Najprej omenimo prebrisano lisičko (**Karolina Zorko**), kako se je znala prilizniti, pa tudi če ni bila preveč nadarjena pevka... Mogočni medved (**Ezekiel Grbec**) se je hotel postaviti s svojim rjovenjem, kar se mu je res zelo prileglo po glasu in po velikosti igralca! Kar hitro se mu je pri izkušnji pridružil strašni volk (**Nikolaj Rozina**) ter pokazal, kako zna lepo tuliti. Tudi on je to prepričljivo odigral! Paznik je kar zadovoljen zapisoval in večal seznam možnih nastopajočih v tem gledališču živalskega vrta. Četrta se je javila gibčna opica (**Zofija Boštjančič**), ki je odlično odigrala svojo vlogo (še sedaj bobnijo ušesa zaradi mogočnih krikov!)

Ko se je na odru pojavil lev (**Melanie Žitnik**), so se ostale živalce tako prestrašile, da je paznik takoj posegel vmes in spodil leva nazaj v kletko. Toda trmasti lev je vztrajal in se zopet prikazal, našemljen v klasično plesalko. Ali si lahko predstavljate strašnega leva s tutujem, ko pleše nežni valček? To je bil res posrečen prizor, ki je zbudil iskren nasmeh med gledalci. Prijavita se še pingvina (**Tomaž Koprivnikar, Marija Belen Otero**) z družinico (**Bruno Cruz, Aldana Čeč, Guadalupe Fernández Mehle, Brandon Hess, Aleš Koprivnikar in Evgenija Rozman**). Vsi so lepo odigrali svojo vlogo in zato bili tudi sprejeti v gledališče. Nato se je prikazala še elegantna žirafa (**Agostina Benegas**) s sončnikom, srčkan mali ježek (**Sebastian Šmalc**), nato že omenjeni zajček Trepetajček in njegova žena (**Tatjana Grbec**). Ostali zajci (**Matej in Viktorija Burja, Ramiro Cruz, Rotija Grbec, Avguštin Koprivnikar, Julian in Friderik Šmalc, Karolina Vilfan, Jaka Rozman in Jeremija Žitnik**) so vse preizkušnje sledili in odobrvali.

Med sodnim procesom prevzame vlogo tajnice sova

(**Natalija Goljevšček**). Prepričljivo vlogo so odigrali **medved_kot** mogočni sodnik, ki je odločno vodil tožbo, **volk** kot tožilec in njegova priča **opica** ter **žirafa** kot branilka obtoženke s pričo **pingvinom**.

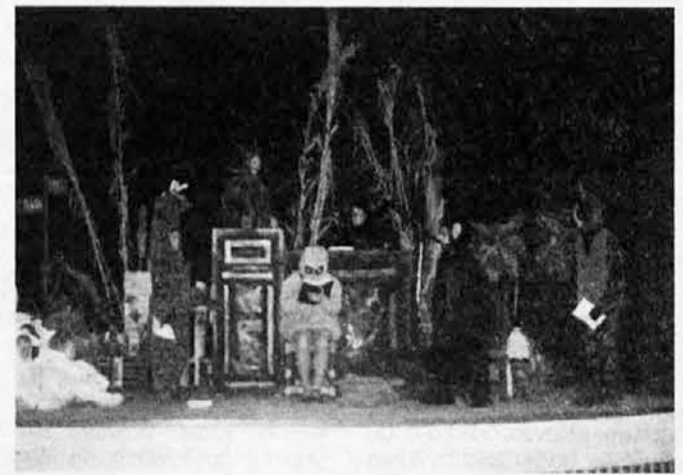
Odstavek zase zaslužijo zajčki, začeni z mamo zajklo (**Rotija Grbec**). Kakor prava mamica je s pozornostjo skrbela na malčke, od katerih ji je eden v naročju **zaspal**, drugi pa si je privoščil trenutek zase in ušel z odra v dvorano k svojim staršem (pravim!), nato se pa mirno vrnil nazaj in nadaljeval z nastopanjem...

Igra je potekala lepo mirno, izgovorjava je bila jasna in razumljiva, kar pa kaže na dobro izdelavo tekstov in seveda predpostavlja veliko vaj. K temu so uspešno prispevali režiserka **Monika Urbanija Koprivnikar** in šepetalki učiteljici **Olga Fink in Lucijana Servin Čeč**. Koreografijo za ples je lepo pripravila **Marijana Urbančič**, za glasbo in razsvetlavo so poskrbeli **Tomaž Sušnik, Jože Mehle in Damijan Ahlin**.

Poudariti moram še oblačila, ki so bila res na višku, in lepo izdelavo programa, delo **Martina Rozina**.

Čestitamo in zahvaljujemo se Baragovi šoli, njeni voditeljici **Lucijani Servin Čeč** in vsem sodelavcem, ker so nam približali čar pravljicega vrta!

Š.R.

ŽENA IN NJEN SVET

Slovenska žena v sliki in likovnem ustvarjanju

Marjanca Savinšek živi v Franciji, je članica SKA in je že leta 1964 sodelovala pri razstavi slovenske izseljenske grafike v Buenos Airesu. O njenem delu so pisali pred leti naši časopisi Svobodna Slovenija, Glas in revija Meddobje, ta zadnja je leta 2002 št. 1- 2 objavila dve njeni deli kot umetniško prilogo.

Marjanca Savinškova je bila rojena 21.11.1919 na Jesenicah in se je kot dekle pisala Dakskofler. Že v otroških letih se je nagibala k risanju in slikanju, da so šmihelske sestre, pri kateri se je šolala, nagovarjale očeta, naj jo pošlje na zagrebško akademijo. Ljubljanske akademije takrat še ni bilo, proti Zagrebu pa je imel njen oče razne pomisleke. Tako je vstopila Marjanca v pisarniško službo, a se še naprej kot samoukinja pečala z risanjem in slikanjem. Leta 1947 se je seznanila z absolventom florentinske akademije Pliberškom, ki jo je nagovarjal, ko je spoznal njen talent, naj zapusti službo in se vpiše na novoustanovljeno ljubljansko akademijo, da se bo lahko posvetila izključno likovni umetnosti.

Leta 1948 se je res prijavila k sprejemnemu izpitu. Profesorji so hvalili njeno sposobnost in znanje, toda zaradi karakteristike OZNE so jo morali odkloniti. Za prijavo na zagrebško akademijo pa je bilo tisto leto že prepozno.

Marjanca je odšla nato v Tolmin k slikarju R. Kogejju, prav tako absolventu

florentinske akademije. Kogej je bil znan kot futurist, toda svojo učenko je vodil vseskozi po renesančnem, realističnem šolanju, češ da mora dobiti najprej solidno risarsko in slikarsko znanje. V Tolminu je tisti čas mnogo zahajal tudi slikar France Pavlovec, ki se je za nadarjeno učenko zavzel še s poukom s svoje strani. Ostala je v Tolminu pri Kogejju in Pavlovcu dve leti in njeno tam ustvarjeno delo je nosilo na raznih razstavah - druge podpise.

Po dveh letih -1950- se je preselila v Medvode, kjer si je uredila atelje, redno pa je zahajala v Ljubljano, kjer se je seznanila z raznimi umetniki, tudi s Franom Tratnikom. Tratnik je postal njen stalni gost v Medvodah, kjer je še on intenzivno dopolnjeval Kogejev pouk.

Na Jesenicah se je po drugi svetovni vojni seznanila z družino nekega češkega inženirja, zaposlenega v tovarni. Z družino se je kmalu preselila v Nancy v Francijo. Inženirjevi so povabili Marjanco k sebi; že leta 1951 se je odzvala povabilu in se odpeljala v Nancy.

Tam je s svojim delom vzbudila pozornost in precej svojih slik prodala, da je šla lahko s prihranki v Pariz, kjer je predvsem kopirala v Louvru. Ko ji je denar pošel, se je vrnila v domovino, v Medvode, kjer jo je naprej šolal Fran Tratnik.

Leta 1952 je zopet odšla v Francijo, kjer je dobila več naročil, zlasti portretov,

ki so bili takrat njeno največje veselje. S prihranki se je ponovno podala v Pariz. Zdaj se je vpisala na Académie de Grande Chaumiére in študirala največ pri profesorjih Picard de Douxu, Goetzu in H. Brayerju. V Parizu je ostala dobro leto in ko so ji pošli prihranki, se je vrnila l.1953 spet v domovino, a tokrat s trdnim namenom, da si tu uredi le vse potrebno za stalno naselitev v Parizu.

Res se je poleti 1954 spet vrnila. Čez nekaj mesecev se je poročila z zobozdravnikom Stankom Savinškom in je še dve leti nadaljevala študije na navedeni akademiji, ki jo je tudi potem še obiskovala zlasti zaradi modelov, dokler ni končno pričela obiskovati nove akademije Julian za zrele umetnike, kjer delajo slikarji vsak zase, a so podvrženi strogi, tudi medsebojni kritiki. Veljava Savinškove na tej akademiji je kmalu zelo zrasla.

Savinškova se je poskušala v mnogih tehnikah. Vedno jo je zanimala risba in zlasti pri Kogejju je mnogo risala in delala tudi v akvarelu. Končno se je predala najbolj olju. Čutila je namreč, da more svoje umetniške težnje najbolje izraziti z barvami. Privlačevati so jo začeli portreti, tudi figuralne kompozicije in mrtva priroda, najmanj pokrajine, razen če je naletela na posebno zanimiv motiv.

Od domačih umetnikov so nanjo vplivali najbolj Grohar, Jakopič, Tratnik, G.A. Kos, Pavlovec in od mlajših Stupica. V zahodnem svetu se je navdušila za naturalista Rembrandta in za portretista Fr. Hals, med novejšimi mojstri za Moneta,

Gauguina, Modiglianija, Bonarda in druge.

Iz neke izjave Savinškove prijatelju pravi, da ji je ležal impresionizem, ker je želela dati z njim predvsem izraza svoji emociji, kar jo potem žene v neki meri v ekspresionizem. Delala je hitro pod svežimi vtisi svoje čustvene razgibanosti. Želela je dati izraza svojemu veselju do življenja in do vsega, kar vidi, ter to svoje veselje, te svoje občutke pokazati.

Ob grafični razstavi v Bs. As. ugotavljajo kritik, da jo je prevzela tudi abstraktnost. Njena abstraktnost je pred vsem v barvah in njena barvitost je res simbolična.

Leta 1965, po desetih letih življenja v Franciji, je imela samostojno razstavo slik in gvašov v Parizu. Več francoskih kritikov se je o njeni razstavi zelo pohvalno izrazilo. Tej prvi razstavi je sledilo še nepregledno število drugih razstav, tako samostojnih kot skupinskih.

Ene njenih mnogih razstav v Parizu se je na povabilo Vena Piona udeležil tudi umetnostni zgodovinar Fr. Stele in je zelo obžaloval, da ona takrat ni bila prisotna.

Do pred dvema letoma je bila pri njeni visoki starosti še vedno aktivna, sedaj pa omenja, da je morala s slikanjem prenehati. Pred stoljatom da ne more stati, sede ne more slikati.

A vendar iz pisem lahko vidim po njeni odlični pisavi, da je še vedno polna energije in kljub temu, da pravi, da ne slika več, še vedno ustvarja, ker je pismu priložila tudi dva svoja akvarela, narisana posebno za to priliko, za katera se ji prav lepo zahvalim.

Polona Makek

Pismo bralcev

Spustovani g. urednik!

Kaže, da je Zbor za republiko vzbudil precej navdušenja, zlasti v domovini. Zanimivo pa je, da je prof. Peterle izjavil, da on pri tem nima nič zraven. Ker morda ni vse tako jasno in čisto, zdaj nekateri zanikajo, da bi bili podpisali (npr., predsednik SAZU).

Seveda so pomembne zadeve, ki jih Zbor namerava obravnavati: „za novo fasado (pročeljem) slovenskega doma je skrite še veliko nepospravljene prtljage iz prejšnjih časov, precej nerada v hiši in na dvorišču, veliko nepometnega prahu in pajčevine ter še kak okostnjak v tej ali oni omari.“ (Morali bi zapisati: na sto tisoče okostnjakov pod zemljo!) Čeprav se je „glede na njegove institucionalne okvire“ uresničil program iz leta 1987 (57. številka Nove revije) in 1988 (Pisateljska ustava), to nima velike veljavnosti v dejanskih razmerjih. Npr., vtis je, da je vse teže doseči dogovore o najvažnejših političnih vprašanih države; premalo je prostora za soočanje vizij, idej in argumentov; zmeraj več je rušilnih sporov in nestrpnih političnih napadov; zmanjšuje se prostor sredinske, zmerne politike; ob uporabi strankarskih povezav za finančne prednosti se izgublja občutek za najresnejše družbene, kulturne in gospodarske probleme.

Delo (Marko Pečauer) 27. t.m. slovesno naslavlja: „Dve levi, dve desni“, namreč stranki po evrovolitvah, v sredi pa nobene stranke! (Seveda, na prvem mestu dve levi, čeprav sta dobili samo 3 poslance proti 4 tim. „desne“. Pečauer trdi, da je bila LDS na vladi zmerom v povezavi z drugimi strankami (koalicijo), a trdi, da se je to zdaj nehalo: „Nova vlada bo bodisi desna bodisi leva.“ Morda zaradi tega nekateri očitajo zun. min. Dimitriju Ruplu, da išče stranke, kjer bi spet pristavil svoj „piskerc“. Rupel je vladi upravičeno očital, da je preveč zavila na levo. A on sam je morda sredotežen, težko pa, da bi hotel na desno, če bi bila končna izbira samo med levo in desno.

Trenutno se doma najbolj razburjajo zaradi tega, ker je Rupel skočil iz enega tabora v drugega, in se sprašujejo, če še more ostati v vladi. Žal po 13 letih samostojnosti mora Delo pisati, da ulica rdečih luči zdaj ni več taka, kot je bila svojčas, in da kdorkoli lahko prestopi iz ene stranke v drugo. S tem ta dnevnik nehote prizna, da doslej tega ni iznašal in ni tako učil svojih bralcev!

Osebo sodim, da bi bil Rupel sam moral zaprositi za razrešitev. Res je pa, da postane mrtev za družbo vsakdo, ki se oddalji od ognjišča vlade, ker ga vladna občila ne bodo omenjala več - kvečjemu zasramovala. Naj Rupel ostane ali gre, predsedniku vlade Ropu lahko oboje koristi. Zakaj koristi Ropu? V petek, 25. t.m. je Slovenija nehala pogajanja z Evropsko osrednjo banko o vstopu v evropski mehanizem menjalnih tečajev (ERM 2), naslednji

dan pa je končala pogajanja s članicami evroobmočja. To pomeni, da odslej tolar (SIT) ne bo mogel nihati več kakor 15 % navzgor ali navzdol, ker je navezan na evro. Ako bo RS v dveh letih izpolnila vse zahteve maastrichtske pogodbe, bo lahko v začetku leta 2007 prevzela evro.

Predsednik vlade Rop je to prikazal kot velik uspeh v korist slovenskim podjetjem in slovenski družbi. Minister za finance Mramor je bil bolj odkrit: RS mora znižati strukturni javno-finančni primanjkljaj; odpraviti mora vse indeksacijske mehanizme; vplivati mora na podjetja, da ta povečajo učinkovitost in s tem zmanjšajo stroške ter pritisk na cene; povečati mora konkurenco, kjer je še ni; rast plač bo nižja od rasti proizvodnosti; vstop v ERM 2 bo dober za podjetja, ker bo manj stroškov s tveganji in s spremembami deviznih tečajev; dober pa naj bi bil tudi za prebivalstvo, ker naj bi se s stabilizacijo tolarja in povečanjem tolarjskih prihodkov (odkod?), povečali tudi prihodki v evrih...?

Če torej Rupel gre iz vlade, bo družba pozabila nanj; če pa bi Rupel ostal v vladi in ker bo cena za najnujnejše ukrepe padla na vso vlado, bi se s tem znižala Ruplovo možnost v kaki novi stranki.

Kar gotovo pa je, da Ropova vlada kaj dosti ne bo storila v upanju, da jeseni pride na oblast - za dve leti - desnica, ki bo čez 2 leti kaznovana zaradi hudo težkih ukrepov, levica pa zna leta 2006 zmagati in leta 2007 zmagoslavno vpeljati v Slovenijo evro.

Zakaj to koristi tudi Kučanu, ki prav tako zahteva Ruplov odstop? Menda se bo Kučanov Forum vabilu na Zbor odzval, a Kučan je končno moral priznati, kar smo vsi slutili, da je bil njegov skriti namen: Forum se bo udeležil tudi volitev, čeprav se Kučan sam osebno ne bo „angažiral“ (namesto: zavzel, ali še bolje: vdinil, bi jaz tu prevedel: izpostavljaj); če bi pa Forum na volitvah dosegel v odstotkih večji pomen - predvsem zaradi morebitne povezave z drugimi levimi strankami in glasovi razpadajoče LDS -, bo pa Kučan gotovo takoj spet zraven!

Ne mislite, da sem proti Zboru in vabilu nanj! Sodim, da je po 13 letih morda edinstvena priložnost za to, da Slovenija dokončno stopi na pot resne državnosti, pravne države z jasno ločenimi tremi oblastmi, z odpravo nepotrebnih organov (npr., korporativnega faco-komunističnega Državnega sveta) itn., itn.

Nisem osel, da bi šel le enkrat na led. Kot človek vem, da sem danes padel, jutri pa bom (morda) plesal na njem (prosto po Župančiču). Kot majčken filozof vem, da vsak človek lahko spremeni svojo miselnost. Kot katoličan verujem v možnost popolnega in dokončnega spreobrnjenja, tako mišljenja kot življenja.

Zakaj bi torej ne priznal vsem, da so resnično pripravljene iskati najbolj nujnih in

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V torek, 6. julija je bila v Slovenski hiši **seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije**. V odsotnosti predsednika jo je vodila podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc.

V četrtek, 8. julija je bil v Slovenski hiši redni **sestanek Zveze slovenskih mater in žena**. Sledil je razgovor z Marjanko Lenarčič Dobovšek o temi „Gospodinjski napotki“.

V petek, 9. julija je bil v Castelarju **sestanek Zveze mater in žena, odsek Pristava**. Govoril je dr. Alojzij Kukovica o problematiki pohujševanja Cerkve.

V soboto, 10. junija je bila **članska večerja v Našem domu** v San Justo.

Isti dan zvečer je bila v **Slomškovem domu ponovitev igre „Ženitev“** Nikolaja Gogolja, v režiji Aleksandre Omahna. Svoja dela sta razstavljali Irena Žužek in Andrea Quadri Brula.

V nedeljo, 11. julija so bile v **Slovenskem domu v San Martinu domače kolone**.

V četrtek, 15. julija je bil redni **sestanek zveze mater in žena iz San Martina**. Vodila ga je predsednica Marjeta Smersu Boltežar. Navzoče so se zbrale v kuhinji s Polono Makek in pripravile štruklje.

V soboto, 17. julija je bil v Slovenski hiši **poslovljni večer nogometne ekipe Zedinjene Slovenije** pred potovanjem v Slovenijo, kjer bodo tekmovali na 2. svetovnem prvenstvu izseljenskih ekip.

V nedeljo, 18. julija je bil **mladinski dan v San Martinu**. Tisk. ref. ZS

Domobranska proslava na Pristavi

Leto za letom se vrstijo spominske proslave, posvečene padlim, pobitim, umorjenim žrtvam tujega okupatorja in komunističnega nasilja. V nedeljo, 27. junija, je tudi pristavska skupnost pripravila svoj program. Prof. Tine Vivod je imel govor, katerega jedro je bilo življenje svojcev, zlasti domobranca Viktorja Hribarja, njegovega tasta. Prebrana dokumenta (obtožnica ter razveljavitev te) sta dokaz krivice, pristranskosti, uporabe laži in še mnogo drugih dejanj, enostavno popolno in sistematično kršenje človekovih pravic. Viktor Hribar je preživel dvanajst let v številnih zaporih po Sloveniji. Pokojna žena Milka je dosegla božjo milost. Njena molitev je bila uslišana in prišel je dan, ko se je zopet združil z ženo in otroki v Argentini.

Primere žrtev komunističnega jarma najdemo v vsaki slovenski družini. Zato se človek ne more dovolj načuditi, ko mlada generacija Slovencev pogosto izjavlja: kaj nas s tem

obremenjuje? Toda, kdo koga obremenjuje? Mar nisimo sinovi, hčere, vnuki, idr. nosilci/nosilke družinskih žalostnih spominov, prelitih solz, oropanegeta imetja in časti in še marsikaj drugega? Samo močna vera in zaupanje v božjo pravičnost sta pomagali, da smo ostali del slovenskega naroda, čeprav daleč od rodne domovine.

Tudi mladi so sodelovali na proslavi in poklonili svoj šopek. Ivan Klemenčič, Pavel Grohar, Sonja Kogovšek in Dani Kocmur so občutno prebrali izbrane poezije (F. Papež, F. Balantič, M. Jakopič, Z. Simčič, S. Janežič in T. Kuntner). Na koncu je tudi ga. Debevčeva postavila svoj „spomenik“, kot pravi v poeziji M. Rus, napisani leta 1946. Vsak se je vživel v svojo družinsko zgodbo, žalostno, neverjetno, grenko... Tesnoba v srcih se je izlivala v solze, ki so se marsikomu pojavile v očeh. Razšli smo se s pesmijo Oče, mati..., pečat naše domobranske proslave.

AMKH

važnih skupnih točk, brez katerih bi v kratkem roku bila ogrožena slovenska državnost, slovenskost sama, osebne svobosčine ipd.? Tudi, npr., Hribarju, čeprav so me zelo motili njegovi strahoviti in prepogosti napadi na rimskokatoliško Cerkve. V zadnji številki Demokracije pa je napisal nekaj precej drugačnega. Ne zahtevam seveda od Hribarja, da bi se spreobrnil, pač pa v prihodnje smem pričakovati in moram zahtevati malo več strpnosti. Ki pa jo upravičeno zahtevam tudi od vseh drugih strani, katerekoli naj bi že bile: verske ali politične ali ekonomske idr.

Skratka: sklica za Zbor

sem vesel. (Moti me pa že v naslovu tisti nepotrební izraz „nacija“. Slovenski izraz je narod. Izraz nacija so napačno sprejeli od drugih, predvsem iz srbohrvaščine, za katero narod pomeni ljudstvo. Če pa res hočejo razlikovati, se lahko dopolni „državotvorni narod“.)

Toda zaradi preteklih izkušenj si ne smem dovoliti, da bi bil nespametno zaupljiv. Zato dajem poudarek na premišljenem zaupanju in pažnji za predvidevanje morebitnih zdaj zakritih zavozov na stranpota, skratka torej: previdnost!

Lepo pozdravljam,

Jože Rant

rantja@ciudad.com.ar

SAN JUSTO

Dan državnosti v Balantičevi šoli

V soboto 26. junija je Balantičeva šola praznovala Dan državnosti, praznik mlade Slovenske države, ki se je 25. junija pred trinajstimi leti osamosvojila. Okrasili smo dvorišče s slovenskimi zastavami in prostor proslave z lepenkami, ki so jih pripravili med poukom.

Pester program so pripravile učiteljice, ki skušajo čim bolj podati otrokom ljubezen do domovine prednikov v besedi in pesmi.

Govor ob tej priliki je bila odgovornost Lučke Bergant Uštarjeve, ki nas je veselo presenetila z umirjenimi, a ne manj jasnimi besedami. Med drugim smo slišali, da „Mesec junij nam je posebno drag čas. Naše misli gredo v Teharje, v Kočevski Rog... Junij je mesec žalostnega spomina. Ne moremo in ne smemo pozabiti na to, kar se je zgodilo leta 1945, ko je zavladal v slovenski domovini brezbožni in zločinski komunizem.“

Naši starši in stari starši so zapustili domovino; ker so želeli ohraniti vero in življenje. Preizkušnja ob izgubi domovine ni bila lahka, a v Argentini je vsak imel možnost svobodno krojiti svojo usodo in gojiti slovensko zavest. Slovenska lipa razteza veje prek celin in Slovenija živi in se krepi tam, kjer jo imajo radi.

Poleg nepopisnega trpljenja slovenskega naroda, nam je 46 let pozneje posvetilo sonce svobode! Takrat je Slovenija samostojno stopila pred svet in svet jo je sprejel!

V ponos nam je, da smo v tujini že prej razglašali zahtevo po samostojnosti. In danes je že 13 let Slovenija neodvisna!

Naj bo ljubezen do naše domovine onkraj morja naš poklon vsem, ki so se borili, zapustili Slovenijo ali celo darovali življenje in tako zarisali pot, ki nas je vodila do svobode“.

Program so tudi oblikovali učenci šole Franceta Balantiča z recitacijami: „Pozdravljena Slovenija“ pesnika Toneta Kuntnerja in „Dramilo“, ki jo je pred skoraj 200 leti napisal prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik. Slikovito in ritmično, se nam je prvič predstavila šolska folklorna skupina, ki jo vodi Mirjam Mehle Javoršek, v kateri je nastopilo mnogo otrok. Starši so spoštljivo in v velikem številu spremljali predstavo, ki se je končala, ko smo vsi skupaj zapeli slovensko izseljensko himno „Slovenija v svetu“.

Direktor policije pred sodiščem

Nekdanji generalni direktor policije Marko Pogorevc je sedel na zatožno klop ljubljanskega okrožnega sodišča. Toži ga državni podsekretar na ministrstvu za notranje zadeve Bečir Kečanovič, ker naj bi ga zaničeval v javnosti.

Tožilstvo je vložilo obtožbo zoper Pogorevca novembra 2002 na podlagi kazenske ovadbe Kečanoviča, ki Pogorevcu očita, da naj bi ga z izjavo, objavljeno na POP TV, žalil. Izjavil naj bi, da je predavanje Kečanoviča - ta je bil pred 18 leti obsojen na enoletno zaporno kazen zaradi kršenja človekovih pravic - „nemoralno in isto, kot če bi nekdanji državni sekretar na ministrstvu za gospodarske zadeve, ki je bil obsojen za korupcijo, policiji predaval o korupciji“.

NOVICE IZ SLOVENIJE

LETOŠNJI LENT

Organizatorji so zadovoljni z obiskom na letošnjem festivalu Lent. Na največjem poletnem festivalu v državi se je v šestnajstih festivalskih dneh na 23 prizoriščih zvrstilo približno 400 prireditev, med njimi koncertov, opernih, gledaliških, folklornih in baletnih predstav ter drugih kulturnih dogodkov, ki so jih oblikovali ustvarjalci z vseh koncev sveta. Med njimi je bil tudi ansambel Opus Cuatro iz Buenos Airesa, ki je prepeval skupaj z basistom Janezom Vasletom.

MELODIJE MORJA IN SONCA

Gledalce letošnje finalne oddaje 27. Melodij morja in sonca (MMS) je s svojim nastopom najbolj prepričala skupina Atomik Harmonik s pesmijo Brizgalna brizga. Največ glasov so ji podelili tako obiskovalci Avditorija kot občinstvo, ki je MMS spremljalo preko televizije. Strokovna žirija pa je menila, da je najboljša pesem v celoti pesem Alenke Godec z naslovom V dobrem in slabem. Godčeva je poleg tega dobila še nagrado za najboljšo celostno podobo in izvedbo. Za vstop v finale ter naziv najboljša poletne skladbe se je potegovalo 28 pesmi oziroma izvajalcev.

IZ KRANJA NA ŠVEDSKO

Kranjska družba Iskraemeco je z največjo švedsko elektrodistribucijo Vattenfall podpisala pogodbo o dobavi celovitega sistema za daljinsko odčitavanje števec. Sistem bo pokrival 150.000 gospodinjstev odjemalcev električne energije, obsega pa dobavo opreme, njeno vgradnjo ter zagon in servisiranje. Projekt, katerega vrednost presega 30 milijonov evrov, je Iskraemeco dobil v konkurenci z vsemi vodilnimi ponudniki tovrstne opreme.

POGIN ALI SMRT ČEBEL?

V Slovenski Istri se je zgodil eden največjih poginov čebel doslej, saj je bilo v eni noči uničenih skoraj 200 panjev. Med možne vzroke množičnega pogina, ki se je zgodil na območju od Izole do Sečovelj, čebelarji v prvih odzivih uvrščajo škropiva za oljke ali herbicid za trave, na katerih se pasejo čebele. (Po ljudskem izročilu živali poginejo, le čebele umrjejo).

PO SVETU

ZID BO, A PO DRUGI TRASI

Izraelski premier Ariel Šaron je kljub mnenju Meddržavnega sodišča (ICJ) v Haagu, da Izrael z varnostnim zidom, ki ga gradi na Zahodnem bregu, krši mednarodno pravo, zahteval nadaljevanje njegove gradnje. Dodal je, da bo trasa zidu potekala v skladu z odločitvijo izraelskega vrhovnega sodišča, ki je nedavno odredilo spremembo, saj naj bi prvotni načrt trase kršil pravice lokalnega palestinskega prebivalstva. Ministrstvo po poročanju omenjenega dnevnika deluje na podlagi kriterijev, ki jih je konec junija podalo izraelsko vrhovno sodišče. Slednje je odredilo spremembo dela trase zidu,

da bi poskrbeli za pravice Palestincev.

RDEČI, RUMENI IN ZELEN POTNIKI

Ameriško ministrstvo za domovinsko varnost se je odpovedalo spornemu programu „barvanja“ letalskih potnikov z rdečo, rumeno in zeleno barvo, glede na njihovo domnevno grožnjo varnosti. Program predhodnega preverjanja potnikov s pomočjo računalnika (CAPPS 2) je naletel na hude kritike zagovornikov človekovih pravic in osebnih svoboščin ter celo kongresne preiskovalne službe (GAO), ki je ugotovila, da je sistem zrel za kopico zlorab in ne prinaša nič več varnosti, kot če ga ne bi bilo.

SLOVENC I N ŠPORT

NAŠLI POGREŠANEGA ALPINISTA

Ob vznožju himalajskega osemtisočaka Daulagirija so našli truplo pogrešanega 57-letnega slovenskega alpinista Jožeta Šepiča, ki je v drugi polovici maja izginil ob sestopu z omenjene gore. Nepalske oblasti so sporočile, da so pastirji na območju, kjer je bil pogrešan slovenski alpinist, našli truplo. Ker takrat na tistem območju ni bil pogrešan nihče drug, je bila verjetnost, da so našli prav Jožeta Šepiča, precej velika. Tako sta se pred dnevi v Nepal odpravila znani slovenski alpinist Tone Škarja in Šepičev brat Hektor, ki je tudi prepoznal pokojnika.

EN ARGENTINEC, DVA SLOVENCA

Slovenski košarkar Beno Udrih je tudi uradno postal član moštva v severnoameriški košarkaški ligi NBA San Antonio Spurs, kjer igra Argentinec Ginobili. Udriha so Ostroge kot 28. na NBA naboru izbrale v prvem krogu. Po merilih kolektivne pogodbe NBA bo 22-letni košarkar kot novinec v ligi v treh letih zaslužil okrog 2,4 milijona dolarjev. V prvenstvu NBA že vrsto let uspešno igra slovenski košarkar Radoslav Nesterovič, zadnjo sezono ravno v dresu San Antonia, tako da bosta skupaj z Udrihom prvi slovenski igralci par v NBA.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SREBRNI ŠKOFOVSKI JUBILEJ DR. ROŽMANA

Slovinci v Argentini so za srebrni jubilej imeli skupno mašo v salezijanskem zavodu na Belgranu. Udeležilo se je zastopstvo društva Slovencev s predsednikom ing. Mozečičem na čelu, člani Narodnega odbora, funkcionarji ostalih kulturnih, verskih in cerkvenih organizacij ter mnogo drugih vernikov. Službo božjo je imel župnik Anton Orehar, pel pa je zbor Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija. Po končani maši je bila zahvalna pesem in mogočna Ti si Peter skala. V zakristiji so zastopniki podpisali voščilo škofu.

XI. KULTURNI VEČER SKA

Predavala sta Milan Volovšek o arhitekturi in Marijan Marolt o delu arh. Plečnika, oboje s skioptičnimi slikami. V drugem delu so se predvajali trije filmi o arhitekturi.

DHAULAGIRI

Dinko je 19. junija pisal pismo. Prav zagotovo si ni mislil, da bodo njegova pisma iz zakotnih himalajskih dolin, izročena nepisanim kulijem, tako točno priromala okoli polovice sveta med bariloške prijatelje. Dinko, ki so mu zmrznili prsti na višini 7500 m, je še popisal kratko kroniko naskoka.

V. Arko

1. maja se je začel resen naskok. Najprej smo šli v taborišče 3, da smo nosili opremo v taborišče 4. nato so postavili taborišče št. 5 v razpoki pod t. im. Hruško. 16. 5 sem odrinil iz taborišča 5. Prispeli smo do višine 7000 m nad Hruško. A zaradi strmine nismo mogli postaviti taborišča 6. Čez nekaj dni sem se vrnil in z dinamitom pripravil prostor za dva šotora. Tu gori organizacija ni več tako dobro funkcionirala. Morali smo poslati šerpo po hrano in šotore. 9. maja smo lahko odrinili naprej. Bil sem oslavljen, ker sem deset dni jedel le čaj in juho. Popoldne smo prispeli na greben, kjer smo postavili taborišče VII. (7500 m). Sedaj so mi zmrznili prsti na nogah in sem se s šerpo takoj vrnil v bazo k zdravniku, ki mi je takoj začel zdraviti prste.

Watzl, Magnani, Pasang in Ang Nyima so nadaljevali pot, bivakirali v približni višini 8000 m v snežni luknji. Povrnili so se v taborišču VII, kjer jih je čakal Paco, ves oslavljen.

O vrnitvi bom pisal kasneje. Tončkovo sliko, zastavico in križec sem nosil do taborišča 7. Ko sem moral v dolino, sem vse izročil Watzlu. Ta je spominke obesil na klin v bivaku na 8000 m.

Svobodna Slovenija; št. 28, 22. julija 1954

Mladika razpisala literarni natečaj

Tržaška revija Mladika je razpisala natečaj za izvorno, še neobjavljeno črtno, novelo ali ciklus pesmi. Prozni teksti naj ne presegajo deset tipkanih strani, ciklus poezije pa naj predstavlja samo izbor najboljših, največ deset pesmi.

Zainteresirani naj pošljejo rokopise v dveh čitljivo pretipkanih izvodih A4 formata na naslov: Mladika, ulica Donizetti 3, 34133 Trst najkasneje do 1. decembra. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali šifro, točni podatki o avtorju in njegovem naslovu pa naj bodo, opremljeni z istim geslom ali šifro, v dodani zaprti kuverti.

Poslana dela bo ocenjevala komisija v sestavi pisatelja Alojza Rebula, prevajalka prof. Diomira Fabjan Bajc, pisateljica Evelina Umek, prof. Marija Cenda ter odgovorni urednik revije Marij Maver.

Izid natečaja, ki je odprt za vse, ne glede na bivališče, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu.

Nagrajena dela bodo objavljena v Mladiki v letniku 2004. Objavljena bodo lahko tudi nenagrajena dela, za katere bo komisija menila, da so za to primerna.

Pred dvema letoma je dobil nagrado za svojo črtno Marijan Schiffrer.

ESLOVENIA, MI TIERRA

El aspecto religioso

Eslovenia había estado anteriormente en un país que en su mayoría profesaba la religión católica (Austria). En Yugoslavia el rey era ortodoxo, pero este hecho no acarreo problemas a los católicos.

Los obispos de Ljubljana y de Maribor quedaron en Yugoslavia. Los demás pasaron a Austria o a Italia. El obispo de Ljubljana, A. B. Jeglič, contribuyó con su accionar a que Eslovenia estuviera en Yugoslavia. En el cargo lo sucedió el dr. Gregorio Rožman. En Maribor los obispos fueron Tomažič y, más tarde, Držečnik.

En el año 1939 la Iglesia de Serbia impidió que se llegara a un acuerdo entre Yugoslavia y el Vaticano.

Los católicos eslovenos organizaron una serie de congresos. Festejaron los 1900 años del nacimiento de Cristo. Los festejos iban unidos a la celebración de las bodas sacerdotales de diamante del obispo Jeglič, que ya estaba jubilado para ese entonces.

En 1935 tuvo lugar un congreso eucarístico para Yugoslavia y en 1939 el Congreso eucarístico internacional, una impresionante manifestación de fe.

La juventud católica se agrupó en la Acción Católica.

Los intelectuales católicos tuvieron su publicación Križ na gori (La cruz en la montaña). Estaban en contra de todo tipo de autoridad.

El dr. Lambert Erlich era el guía de los jóvenes universitarios (Stražarji). Los estudiantes secundarios (Mladci) tenían al prof. Ernest Tomec como guía. El mentor ideológico era el dr. Aleš Ušeničnik.

El movimiento católico social estaba bajo la dirección de Gostinčar. El marxismo hacía sentir sus influencias en ellos cada vez con mayor fuerza.

En la revista Dom in svet (El hogar y el mundo) Kocbek formuló una serie de afirmaciones muy cuestionables referidas a la religión. De este modo se rompió la unidad de los intelectuales católicos.

En Italia los fascistas lograron que dimitieran o se fueran los obispos eslovenos o los que eran amigos de los eslovenos. La Sente Sede avaló, lamentablemente, estos hechos.

En Austria todos los obispos eran alemanes.

OSEBNE NOVICE

Krst.

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj je bil krščen **Valentin Anton Mokorel**, sin Jožeta in Marije Veronike Samsa. Botra sta bila Marija Mokorel in Franci Samsa, krstil pa je župnik Franci Cukjati. **Srečnim staršem naše čestitke!**

Biserna poroka.

V torek 20. julija sta prof. **Milan Komar in njegova žena Majda Ahačič** praznovala biserno poroko (60 let) svojega zakonskega življenja v krogu svoje družine. **Čestitamo in želimo še obilno srečnih dni!**

Smrti.

V Castelarju je 5. julija umrl **Renato Keber** (41), in v Tandilu, provincia Buenos Aires, je 13. julija 2004, v 92. letu umrla **Ivanka Habjan, roj. Habjan**.

Iz zapuščine Mire Ecker

Goveji zrezki s poprom (lomo a la pimienta)

Pripravi omako iz 1 in pol skodelice vode, 1 kocke kokošje juhe, 1 male žličke Maizene in velike žlice sojine omake.

Zrezke (na osebo vzemi 1 zrezek pljučne pečenke - lomo), potresi s poprom na obeh straneh (ne soliti) in jih opeči na vročem olju po obeh straneh; flambiraj z malo konjaka, dodaj še malo popra in položi na pladenj. V pekačo daj omako in 1 veliko žlico masla in še vročo polij po zrezkih. Serviraj s krompirjem v pečici.

Priprava krompirja: Rezine krompirja (na osebo po en krompir) naloži v dobro namaščeno pekačo, polij z mlekom, dodaj 1 list lovora, 2 stroka česna, nekaj koščkov masla, sol in poper. Lahko poliješ z malo smetane. V srednje vroči pečici peči 30 do 45 minut.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojzij Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, RAST, Polona Makek, Š.R., Jože Rant, Ana Marija Hren.** Mediji: **STA, Radio Ognjišče, Demokracija.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

„Eke“ v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: **vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioaasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

MOŽNOSTI PLAČEVANJA

Članarino Zedinjene Slovenije in naročnino Svobodne Slovenije lahko poravnate:

V INOZEMSTVU:

• po pošti z **bančnim čekom** (prosimo, da ne pošiljate osebnih čekov) na ime Antonio Mizerit.

V ARGENTINI:

• v **društveni pisarni v Slovenski hiši** (v gotovini ali čekih na ime Eslovenia Libre);

• po **poverjenikih**;

• s **poštno nakaznico (giro postal)** na ime Eslovenia Libre;

• **naložba v Banco de Galicia:**

- po omrežjih Banelco ali Link;

- po Internetu-Home Banking.

Za transference boste rabili naslednje podatke:

Titular de la cuenta: Matias Cec; DNI: 25537990;

CUIT: 23-25537990-9; número de caja de ahorro

en pesos: 4899965-1/037-6; CBU (clave bancaria

uniforme) 00700375-30004899965160. Ko naredite transferenco, prosim, sporočite nam po telefonu ali pošti.

Za vso podporo že vnaprej Bog povrni!

Uprava Svobodne Slovenije

Televizijski film o fojbah

Italijanski časnik Corriere della Sera posveča obsežen članek televizijskemu filmu v dveh delih z naslovom Srce v breznu, ki ga pripravlja italijanska državna televizija RAI in pripoveduje o tragediji fojbe ob koncu druge svetovne vojne. Prvi del filma, ki ga pravkar snemajo v Črni gori, bo na sporedu 10. februarja 2005, na dan, ki ga je italijanski par-

lament razglasil za dan spomina na optante in žrtve fojbe.

Kot piše poročevalec milanskega časnika s prizorišča snemanja v Budvi, gre za eno najhujših tragedij 20. stoletja, o kateri so zgodovinske knjige do pred kratkim molčale. Po besedah režiserja Alberta Negrina je film epska pripoved, pri kateri ni v ospredju politični in ideološki spopad, pač pa človeška drama prebivalcev neke istrske vasi. Med glavnimi osebami je slovenski partizan Novak - igra ga srbski igralec Dragan Bjelogrič - ki si prizadeva dobiti nazaj sina, rojenega v razmerju z Italijanko. Ta otroka zaupa vaškemu župniku, ki ga skuša odpeljati na varno v Italijo, da bi ga rešil smrti v fojbi. Bjelogrič priznava, da so bile fojbe tudi v Jugoslaviji dolgo zamolčane in da je sam slišal zanje šele pred kakimi desetimi leti. „Sicer pa mi kot Srbu ni težko igrati 'zlobnega' Slovenca,“ dodaja.

Kot pravi režiser Negrin, so dva ali trije italijanski igralci zavrnilo vloge v filmu iz ideoloških razlogov, ker so se bali morebitnih posledic. „Mislili so, da je film plod Berlusconijeve dobe,“ je dejal režiser. Svetovalec

Malo za šalo - malo za res

Ko vozim po buenosaireskih cestah, se vprašujem, kako se reče cesta po japonsko. Veste kako?

Samajama.

Se tebi isto dogaja?

Punčica

OBVESTILA

NEDELJA, 25. julija:

Praznovanje dneva prijateljev z asadom, ob 13. uri v Našem domu v San Justu.

SOBOTA, 31. julija:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 1. avgusta:

52. obletnica v Hladnikovem domu v Slovenski vasi. Maša, kosilo in ob 16. uri kulturni program.

SOBOTA, 7. avgusta:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 8. avgusta:

Mladinski dan v Slomškovem domu

PETEK, 13. avgusta:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 14. avgusta:

35. Glasbeni večer SDO/SFZ

NEDELJA, 15. avgusta:

Romanje v Lourdes

SOBOTA, 21. avgusta:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

„...in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju...“
(Jan 5, 29)

Z globoko žalostjo sporočamo, da je odšla k Bogu po večno plačilo gospa

Pavla Lovše Korošec

TAJNICA ODBORA SLOVENSKE DEMOKRATSKE STRANKE V ARGENTINI.

Priporočamo jo v molitev.

Odbor SDS Argentina

52. obletnica društva Slovenska vas

Nedelja, 1. avgusta 2004

ob 9.00: sv. maša

ob 10.30: nogometno srečanje Ramos Mejía-Slovenska vas

ob 12.30: kosilo

ob 16.00: kulturni program

- Slavnostni govornik prof. Martin Sušnik

- igra: „Gledališče živalskega vrta“

režija: Monika Urbanija Koprivnikar

Po programu prosta zabava.

Prijavnice za kosilo: 4267-5933

Prav lepo vabljeni!

Naš dom San Justo vabi na

asado prijateljskega dne

25. julija ob 13. uri

Izkupiček kosila je namenjen za delo misijonarja p. Petra Opeke na Madagaskarju.

Vstopnice in podporne bone dobite pri odbornikih.

Pričakujemo vas!

pri scenariju Giovanni Sabbattucci, profesor sodobne zgodovine na rimski univerzi La Sapienza, pa poudarja, da so bile fojbe res ena najbolj grozljivih epizod 20. stoletja, vendar jih ni moč primerjati s totalnim genocidom, kakršen je doletel jude. Prav tako ne gre pripisovati popolnoma negativne vloge Jugoslovanom in popolnoma pozitivne Italijanom. „Ne pozabimo na nesrečo, ki jo je tistim krajem prinesla fašistična vlada, in

na politiko etnične diskriminacije v 30. letih, ki jima je jeseni leta 1943 ter spomladi in poleti 1945 sledil divji odgovor,“ je dejal Sabbattucci za Corriere della Sera.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
20. julija 2004

1 EVRO 239,75SIT

1 U\$S dolar 193,13SIT

SNPJ praznuje 100-letnico

Najstarejša organizacija Slovencev v ZDA, Slovenska narodna podpora jednota (SNPJ), te dni praznuje stoto obletnico ustanovitve. Ob tej priložnosti SNJP je na Bledu pripravila slovesno promenade. SNPJ je „slovensko-ameriška kulturno prosvetna, bratska, solidarnostna in svobodomiseln organizacija z dolgo tradicijo“.

Blagor njim, ki prebivajo v tvoji hiši,
Gospod: vedno te hvalijo
(Ps 84, 5)

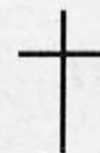
Sorodnikom in prijateljem sporočamo, da je 13. julija 2004, v 92. letu v Gospodu zaspala naša ljubljena mama, babica in prababica, gospa

Ivanka Habjan, roj. Habjan

Žalujoči:

sin Peter,
hčerki Emica in Voljica,
sestra Silva,
snaha Olga,
in nečaki z družinami.

Tandil, Bariloche, Mendoza, Buenos Aires - Trst, Izola, Šmarje pri Jelšah, Ljubljana

Iz globočine kličem
k Tebi, Gospod...

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da je v 40. letu Bog poklical k sebi 5. julija po kratki in hudi bolezni našega ljubega moža, sina in brata

Renata Kebra

Zahvaljujemo se č. g. Alojziju Kukovici za darovano sv. mašo ob krsti, obiske v bolnici ter podeljene zakramente; č. g. Antonu Pintariču za molitve ob krsti ter ge. in g. Zurcu za pripravo sv. daritve.

Posebna zahvala tudi osebju podjetja Aspromonte, za vso moralno podporo; vsem krvodajalcem ter vsem, ki so ga prišli kropit, zlasti iz pristavske okolice in pristavski Zvezi mater in žena za molitve.

Žalujoči:

žena: Liliana Pereyra,

sinova: Fernando in Sebastián;

oče: Kazimir in mama Elena roj. Chiuch;

brat: Andrej in sestra Miryam z družinama

Argentina, Slovenija, Italija, Nemčija, Belgija